

Jeugdhulp in Lingewaard Regiovisie 2027-2031

ROA
3 september 2026

Programma

19.30 Welkom door wethouder René Derksen

19.35 - 20.15 - Jeugdhulp in Lingewaard – waar staan we?

Pauze

20.30 - 21.00 Presentatie Regiovisie – Ruth Molmans

21.00- 21.30 Dialoog met de raad

Definities Jeugdhulp

- Ambulante jeugdhulp: begeleiding, behandeling of ondersteuning van jeugdige en/of gezin in thuissituatie of op andere locatie, zonder verblijf en bij jeugdigen met een beperking ook persoonlijke verzorging (basis of specialistisch en individueel of in groep)
- Jeugd-GGZ: diagnostiek en behandeling van psychische problemen en psychiatrische stoornissen bij jeugdigen.
- Jeugdhulp met verblijf: hulp waarbij een jeugdige tijdelijk buiten het gezin woont, bijvoorbeeld in een gezinshuis, pleeggezin of instelling.
- Gesloten jeugdhulp: een zeer intensieve vorm van hulp waarbij een jeugdige onder voorwaarden gedwongen kan worden opgenomen vanwege ernstige opgroei- of opvoedproblemen. Hiervoor is een rechterlijke machtiging nodig.

Verwijzers Jeugdhulp

- Het lokale team (team Zorg en Ondersteuning, gemeentelijk expertiseteam)
- Een huisarts, jeugdarts of medisch specialist via de medische verwijzroute
- Een gecertificeerde instelling (jeugdbescherming of jeugdreclassering) in het kader van een kinderbeschermingsmaatregel (Ondertoezichtstelling (met eventueel uithuisplaatsing) of beëindiging ouderlijk gezag)
- De rechter, bijvoorbeeld bij een machtiging voor gesloten jeugdhulp

Ontwikkelingen Jeugd

- **Toename in specialistische jeugdhulp**

Het aantal kinderen dat specialistische zorg ontvangt, groeide van één op 27 naar één op 7 kinderen in enkele jaren.

- **Complexe oorzaken en risicofactoren**

Maatschappelijke druk, hogere opvoedverwachtingen en diverse risicofactoren zorgen voor complexere problematiek bij kinderen.

- **Impact op gezinnen en gemeente**

De groeiende zorgvraag zet druk op gezinnen, professionals en gemeentelijke budgetten en capaciteit.

- **Noodzaak van preventie en beleid**

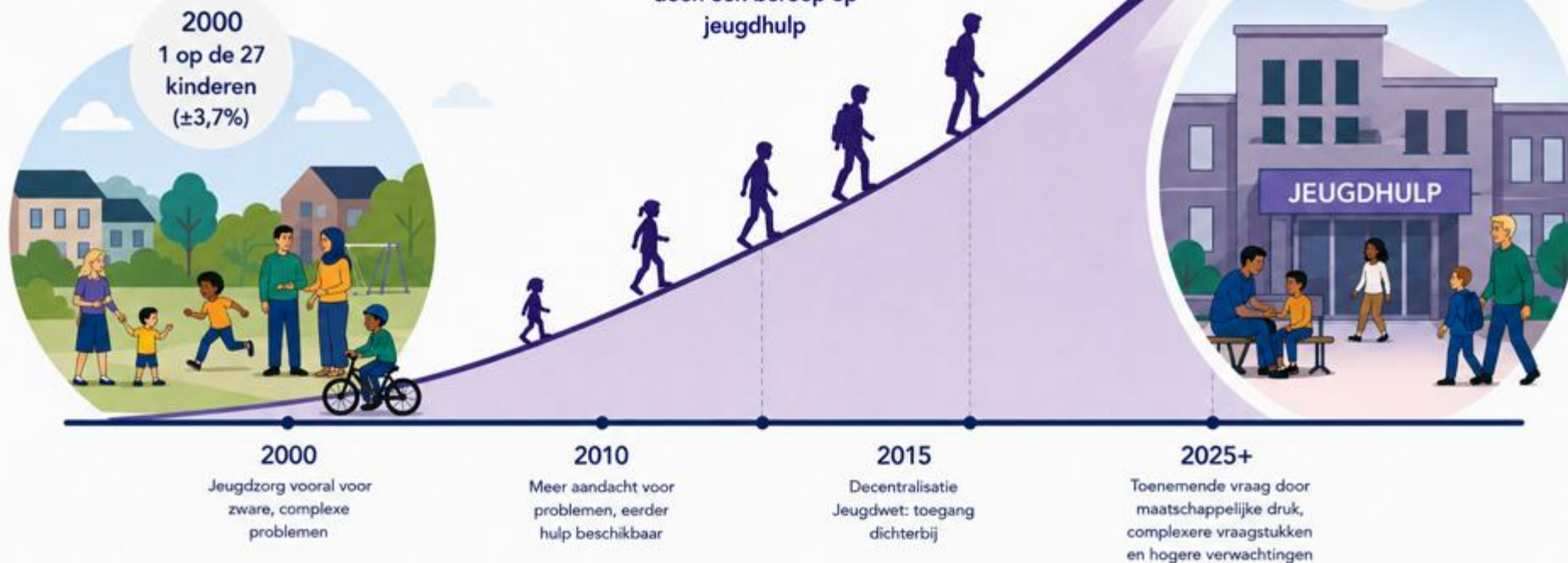
Balans vinden tussen passende jeugdhulp en het voorkomen van onnodige hulp vraagt om gezamenlijke visie en investeringen.

- **Versterken sociale & pedagogische basis**

Bevorderen van en investeren in omgeving waarin kinderen, jongeren en gezinnen zich optimaal kunnen ontwikkelen, met sterke netwerken, toegankelijke ondersteuning en veerkrachtige gemeenschappen

De groei van jeugdzorg

Van 1 op de 27 kinderen naar
1 op de 7 kinderen

Oorzaken achter de groei

Verbreiding van wat onder jeugdhulp wordt verstaan

Betere signalering en meer aandacht voor psychische problemen

Lagere drempels en betere toegang tot hulp

Maatschappelijke druk, complexere opvoedvraagstukken

Medicalisering en professionalisering van normale opvoedvragen

Samen investeren in de sociale basis om jeugdigen en gezinnen de juiste steun te bieden, op het juiste moment, op de juiste plek.

Cijfers Lingewaard 2025

- 14 % jeugdigen tot 18 jaar gespecialiseerde Jeugdhulp
- € 18 miljoen uitgaven aan gespecialiseerde Jeugdhulp
- Circa 200 Aanbieders (regionale en bovenregionale contracten)
- 7 actielijnen Jeugd – Strategische Agenda

Landelijk beleid – context

Van Zorg naar Gezondheid

Beweging naar de voorkant, samenwerking over domeinen heen

- Inclusief onderwijs en inclusieve kinderopvang
- IZA - AZWA - Kansrijke start
- Hervormingsagenda 2023-2028 (vervolgrapport Groeipijn)
- Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming

Hervormingsagenda en Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming

- Belangrijkste opgaven:
 - Aanhoudend hoge instroom in specialistische hulp
 - Normalisering van opvoed- en ontwikkelvragen
 - Onveiligheid en ontwikkelbedreiging eerder herkennen
 - Doorbreken van verkokering tussen jeugd, onderwijs, veiligheid, zorg en bestaanszekerheid
 - Complexere gezinssituaties door stress, armoede en psychische druk
 - Heldere regie en gedeelde verantwoordelijkheid rondom kind en gezin
 - Grote financiële druk met beperkte beïnvloedingsruimte (lokaal en regionaal)
- Strategische keuzes:
 - Normaal & preventief waar het kan, zorg waar het moet
 - Investeren in pedagogische basis (opvoedkracht), onderwijs, welzijn en preventie
 - Sterke en integrale lokale teams (0-100)
 - Regionale samenwerking mét duidelijke lokale regie
 - Jeugdhulp positioneren als laatste stap, niet als standaardoplossing

Jeugdhulp in Lingewaard

Van strategische keuzes naar de praktijk

Preventie en Ondersteuning Dichtbij – stevige sociale basis

- Algemene laagdrempelige voorzieningen (o.a. scholen, kinderopvang, sportclubs, consultatiebureaus)
- Vroege signalering en preventie - voorkomen dat problemen groter worden
- Vraagt om samenwerking met ouders (onderling) en (tussen) professionals
- Vraagt om een brede blik – Jeugdhulp is niet altijd het passende antwoord
- Beweging van individuele naar collectieve ondersteuning

Jeugdhulp in Lingewaard

Van strategische keuzes naar de praktijk

Preventie en ondersteuning dichtbij – hoe ziet dat eruit?

- M.i.v. 2026 buurtteams Incluzio als toegangspoort voor Jeugdhulp
- Buurteammedewerker Jeugd doet brede uitvraag naar problemen, krachten en netwerken binnen het gezin
- Incluzio biedt lichte ambulante ondersteuning
- Buurteammedewerker Jeugd werkt samen met en is aanspreekpunt voor o.a. onderwijs, huisartsen, JGZ en andere partners

Jeugdhulp in Lingewaard

Van strategische keuzes naar de praktijk

Lichte ondersteuning Incluzio – collectief tenzij– blended tenzij

- Stimuleren van zelfredzaamheid gezinnen benutten mogelijkheden met hulp van hun netwerk en algemene voorzieningen
- Gezinnen versterken zonder het probleem centraal te stellen.
- Veerkracht en duurzame oplossingen Zelfredzaamheid vergroot de veerkracht van gezinnen en vermindert afhankelijkheid van specialistische hulp

Jeugdhulp in Lingewaard

Van strategische keuzes naar de praktijk

Wat als er meer nodig is? - Gemeentelijk Expertiseteam

- Advies buurtteam aan gemeente (via regietafel)
- Gemeente besluit over inzet specialistische hulp
- Bij meervoudige of complexe problematiek wordt consulent als regisseur verbonden – blijft betrokken als vaste gezicht
- Lingewaardse manier van werken (integraal, domeinoverstijgend, vast contactpersoon)

Lingewaardse manier van werken

Uitgangspunten (Jeugd, WMO en Werk en Inkomen)

- We werken samen met de inwoner
- We kijken naar alle leden van het huishouden
- We wijzen één regisseur aan
- We werken met een integraal plan van aanpak
- Altijd kijken we eerst naar veiligheid en bestaanszekerheid

Najaar 2026 start integraal opleidingstraject voor alle consulenten

Jeugdhulp in Lingewaard

Van strategische keuzes naar de praktijk

Gemeentelijk Expertiseteam – regisseursrol

Toekomstscenario en Hervormingsagenda vragen om andere rol van lokale team!

- Zoekt **samen met gezin(nen)** (planbijeenkomsten) naar passende ondersteuning; systemisch en domeinoverstijgend
- Ook regie waar sprake is van (dreigende) onveiligheid
- Blijft vaste gezicht (ook als Jeugdbescherming betrokken is)
- Vraagt soms om langdurige betrokkenheid

Toenemende druk en complexiteit – investeren in capaciteit en expertise

Jeugdhulp in Lingewaard

Van strategische keuzes naar de praktijk

Gemeentelijk Expertiseteam – specifiek Zorg en Veiligheid

- Interdisciplinaire samenwerking met AOV
- Implementatie Leidraad Werken aan Veiligheid
- Gefaseerd Samenwerken aan Veiligheid
- Expertise versterken op snijvlak zorg en veiligheid
0-100 jaar; huiselijk geweld, psychische ontregeling, zorgmijders;
- Samenwerking VT, politie, volwassen-GGZ, vrouwenopvang
- Kunnen acteren bij directe onveiligheid – toewerken naar stabiele veiligheid en herstel (Inzet Top 3 Methodiek)

Op dit moment pilot op tijdelijke middelen – vanaf 2028 structureel inbedden

Pauze &

Deel 2 – Regiovisie Jeugd

Regiovisie Jeugd

Gemeenteraad Lingewaard

3 september 2026

Regio
Centraal
Gelderland

SAMEN, VOOR ELKAAR

Regionale samenwerking Centraal Gelderland

Decentralisatie 2015

Gemeenten verantwoordelijk voor jeugdhulp en ondersteuning.

11 gemeenten

Arnhem | Doesburg | Duiven | Lingewaard
Overbetuwe | Renkum | Rheden
Rozendaal | Wageningen | Westervoort
Zevenaar

Sinds 2017 MGR (inkoop)

Gezamenlijke organisatie van contractering jeugdhulp via MGR Centraal Gelderland.

Regiovisie op samenwerking en opdrachtgeverschap Jeugd, WMO, Beschermd Wonen van 10 dec. 2021

Gezamenlijke koers en afspraken over samenwerking en opdrachtgeverschap.

Jaarlijks regionaal uitvoeringsplan jeugd

Concretisering van ambities en afspraken voor het komende jaar.

**Regio
Centraal
Gelderland**

SAMEN, VOOR ELKAAR

De groei van jeugdzorg

Van 1 op de 27 kinderen naar
1 op de 7 kinderen

Meer kinderen en jongeren
doen een beroep op
jeugdhulp

2025
1 op de 7
kinderen
(±14%)

2000
1 op de 27
kinderen
(±3,7%)

2000

Jeugdzorg vooral voor
zware, complexe
problemen

2010

Meer aandacht voor
problemen, eerder
hulp beschikbaar

2015

Decentralisatie
Jeugdwet: toegang
dichterbij

2025+

Toenemende vraag door
maatschappelijke druk,
complexere vraagstukken
en hogere verwachtingen

Oorzaken achter
de groei

Verbreiding van wat
onder jeugdhulp
wordt verstaan

Betere signalering
en meer aandacht
voor psychische
problemen

Lagere drempels
en betere toegang
tot hulp

Maatschappelijke druk,
complexere opvoed-
vraagstukken

Medicalisering en
professionalisering
van normale
opvoedvragen

Samen investeren in de sociale basis om jeugdigen en gezinnen de juiste steun te bieden,
op het juiste moment, op de juiste plek.

Regionale samenwerking maakt het verschil

voor jeugdigen en gezinnen

Krachtiger, kwalitatief beter en toekomstbestendig

1 Kwaliteit van jeugdhulp

- Toegang tot specialistische en complexe jeugdhulp, ook bij schaarste
- Voorkomt versnippering en wisselende kwaliteit
- Meer samenhang in het hulpaanbod
- Continuïteit en samenhang beter gewaarborgd

2 Gelijke kansen en minder verschillen

- Minder wisselingen van beleid en afspraken per gemeente
- Minder verschil in hulpaanbod per gemeente
- Gelijke toegang en kansen voor jeugdigen en gezinnen

3 Sterkere positie met zorgaanbieders

- Stevige gesprekspartner voor grote aanbieders
- Betere contracten: minder versnippering, efficiënter en lagere kosten
- Stabieler contracten en duurzame investering in kwaliteit
- Versterkt sturing op kwaliteit, beschikbaarheid en innovatie

Samen werken
aan betere jeugdhulp
in Centraal Gelderland

Wettelijke basis per 01-01-2027

Verplichte regionale samenwerking
in de Jeugdwet (§ 2.2 Jeugdwet, art. 2.16 t/m 2.23)

4 Kennisdeling en innovatie

- Leren van elkaars ervaringen, projecten en beleidsaanpakken
- Gezamenlijk ontwikkelen en uitproberen van nieuwe werkwijzen
- Sneller en effectiever vernieuwen

5 Betere aansluiting met partners

- Ketenpartners werken al regionaal of bovenregionaal
- Afstemming makkelijker en effectiever
- Meer samenhang in de gehele keten
- Verbeterde afstemming rondom jeugdigen en gezinnen

We bundelen onze **krachten**
en **kennis** in één sterke regio.

We zorgen voor **gelijke kansen**
en passende hulp, dichtbij huis.

We maken samen **impact**:
effectiever, efficiënter en
toekomstgericht.

We bouwen aan **duurzame**
relaties en een stevig netwerk
van partners.

Met **LEF** voor elkaar

Doel van de Regiovisie Jeugd

Duurzame ontwikkeling

Samen werken aan
betere hulp voor
jeugdigen en
gezinnen

Jaarlijks actueel Uitvoeringsplan

In lijn met de
regiovisie

Visie geeft
regionaal richting

Meerjarig
koers en focus

Meetbare
ambities

Zicht op resultaat

Opgaven met concrete actielijnen
Regionale én lokale inzet

Tijdslijn

Consultatieversie Regiovisie Jeugd

Na 14 september 2026
verspreid – 6 weken open

Definitieve Regiovisie Jeugd

Na 11 december 2026 gereed
begin 2027 aangeboden
ter vaststelling

Welke rol heeft de Raad?

Consultatie

Meedenken en
meegeven

Vaststellen

Kader voor de
komende jaren

Lokale uitwerking bewaken

Zorgen dat lokale plannen
in lijn zijn met de visie

Wat wil uw Raad meegeven aan de regio?

Wat is voor u
richtinggevend?

Wat vindt u
belangrijk voor
jeugdigen en
gezinnen?

Waar moeten
we als regio
op focussen?

Welke ideeën
of suggesties
heeft u?

Samen werken aan **betere kansen**
voor jeugdigen en gezinnen

Vragen?

Bestuurlijke / technische vragen

Portefeuillehouder jeugd – dhr. Derksen

Inhoudelijke vragen

beleidsadviseur, Susan Kolkman

óf

Regionaal Projectleider, Ruth Molmans

Ruth.molmans@regiocentraalgelderland.nl

**Regio
Centraal
Gelderland**

SAMEN, VOOR ELKAAR